

**Pan
Adam Gajda
Dyrektor Departamentu
Transportu Publicznego
w miejscu**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

DEPARTAMENT OBSŁUGI PRAWNEJ
I NADZORU WŁAŚCICIELSKIEGO

Referat Obsługi Prawnej

ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 77 40 655

biuro.prawne@slaskie.pl
www.slaskie.pl

Odpowiadając na pismo z dnia 2 października 2024 r., znak: TP-TK.8064.3.2024, TP-DR.ZD-00014/24 dot. przedstawienia informacji prawnej w przedmiocie procedury wydawania decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, poniżej wyjaśniam co następuje.

Procedura dot. wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej określona została w przepisach ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 697, z późn. zm.).

Zgodnie z treścią przepisu art. 9o ustawy o transporcie kolejowym decyzję o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej wydaje wojewoda, na wniosek m.in. Spółki Celowej, o której mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 892, 1113, 1688 i 1890), lub spółki, o której mowa w art. 15 ust. 1 tej ustawy.

Do postępowania w sprawach o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 572) z zastrzeżeniem przepisów ustawy o transporcie kolejowym.

Zgodnie z treścią ust. 3 art. 9o ustawy o transporcie kolejowym wniosek o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej zawiera w szczególności:

- 1) mapę w skali co najmniej 1:5000, opracowaną z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w razie jej braku - innej mapy sytuacyjno-wysokościowej w tej samej skali, a w przypadku terenów zamkniętych z wykorzystaniem treści mapy, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne:
 - a) przedstawiającą proponowany przebieg linii kolejowej, z zaznaczeniem terenu niezbędnego dla planowanych obiektów budowlanych,
 - b) określającą oznaczenie terenu objętego inwestycją, w tym przebieg linii rozgraniczającej teren obejmujący nieruchomości, o których mowa w art. 9q ust. 1 pkt 7 i art. 9s ust. 6, oraz oznaczenie nieruchomości, w stosunku do których decyzja o ustaleniu

lokalizacji linii kolejowej ma wywołać skutek w postaci ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości, o którym mowa w art. 9q ust. 1 pkt 6 i art. 9s ust. 9, a także terenów, o których mowa w art. 9ya ust. 1, c) przedstawiającą proponowane linie wydzielienia pasów drogowych dróg różnych kategorii;

2) określenie zmian w dotychczasowym przeznaczeniu, zagospodarowaniu i uzbrojeniu terenu, przy czym przez uzbrojenie terenu należy rozumieć wybudowane urządzenia, o których mowa w art. 143 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, z późn. zm.);

3) mapę z rejestrem nieruchomości objętych wnioskiem, a - w przypadku konieczności dokonania podziału nieruchomości - mapę do celów prawnych, w tym z projektem podziału nieruchomości, sporządzone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752, 1615, 1688 i 1762);

3a) wykaz nieruchomości lub ich części, które planowane są do przejęcia na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego albo stanowią ich własność, w stosunku do których decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 9s ust. 3b i 3e, zawierający oznaczenia działek według katastru nieruchomości lub map do celów prawnych z projektem podziału nieruchomości oraz powierzchnie tych działek;

3b) wykaz nieruchomości, zawierający oznaczenia działek według katastru nieruchomości lub map do celów prawnych z projektem podziału nieruchomości, w stosunku do których decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej ma wywołać skutki w postaci: ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, o którym mowa w art. 9q ust. 1 pkt 6 lub art. 9s ust. 9, oraz uprawnienia, o którym mowa w art. 9ya ust. 1;

3c) określenie podmiotów, na rzecz których planowane jest ustalenie ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości, o którym mowa w art. 9q ust. 1 pkt 6;

4) opinie:

a) ministra właściwego do spraw zdrowia - w odniesieniu do inwestycji lokalizowanych na obszarach, którym został nadany status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 151, 1688 i 1692),

aa) Ministra Obrony Narodowej - w odniesieniu do inwestycji dotyczących linii kolejowych o znaczeniu obronnym i linii kolejowych o znaczeniu wyłącznie obronnym oraz inwestycji lokalizowanych w całości albo w części na terenach zamkniętych niezbędnych dla obronności państwa, ustalonych na podstawie art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne przez Ministra Obrony Narodowej, lub w ich strefach ochronnych, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

b) dyrektora właściwego urzędu morskiego - w odniesieniu do morskich portów i przystani wraz z obszarami pasa technicznego oraz pasa ochronnego,

c) właściwego organu nadzoru górniczego - w odniesieniu do terenów górniczych,

ca) ministra właściwego do spraw środowiska - w odniesieniu do złóż strategicznych,

d) (uchylona),

e) dyrektora właściwej regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w odniesieniu do gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,

f) właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków - w odniesieniu do dóbr kultury chronionych na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,

g) właściwego marszałka województwa oraz starosty w zakresie zadań samorządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - w odniesieniu do terenów nieobjętych aktualnymi planami zagospodarowania przestrzennego,

h) właściwych miejscowo zarządu województwa, zarządu powiatu oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) - w odniesieniu do ochrony samorządowych obiektów infrastruktury,

i) właściwego zarządcy drogi publicznej - w odniesieniu do drogi publicznej, która krzyżuje się z linią kolejową,

j) właściwego zarządcy infrastruktury kolejowej - w odniesieniu do projektowanej linii kolejowej, która krzyżuje się z linią kolejową tego zarządcy lub jest lokalizowana w obszarze kolejowym jego linii.

Wojewoda wysyła zawiadomienie o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej wnioskodawcy, właścicielom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie tej decyzji na adres wskazany w katastrze nieruchomości, Prezesowi UTK oraz zawiadamia pozostałe strony o wszczęciu tego postępowania w drodze obwieszczeń w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg linii kolejowej, na stronach internetowych tych gmin oraz urzędu wojewódzkiego, a także w prasie lokalnej. Doręczenie zawiadomienia na adres wskazany w katastrze nieruchomości jest skuteczne.

W przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym oraz w sytuacji, gdy właściciel lub użytkownik wieczysty nie żyją, a ich spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku, zawiadomienia, o którym mowa w ust. 6, dokonuje się w drodze obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg linii kolejowej, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych tych gmin oraz urzędu wojewódzkiego, a także w prasie lokalnej.

Decyzję o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej wydaje się w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Wywłaszczenie nieruchomości może być dokonane, jeżeli cele publiczne nie mogą być zrealizowane w inny sposób aniżeli przez pozbawienie albo ograniczenie praw do nieruchomości, a prawa te nie mogą być nabyte w drodze umowy.

Generalnie stwierdzić należy, iż inwestor realizujący dany projekt winien mieć zapewnione finansowanie realizacji inwestycji na całym etapie jej realizacji ale z punktu widzenia interesów podmiotów wywłaszczanych istotnym jest by dysponował niezbędnymi środkami finansowymi, w takim czasie by móc terminowo wypłacić osobom wywłaszczanym odszkodowanie, o którym mowa w art. 9y ust 4 ustawy o transporcie kolejowym, a więc w szczególności terminie 14 dni od dnia w którym każda z decyzji o odszkodowaniu za wywłaszczenie nieruchomości pod lokalizację linii kolejowej stanie się ostateczna, a także zaliczki na poczet tegoż odszkodowania

Zgodnie z przepisami art. 9y ustawy o transporcie kolejowym za nieruchomości oraz ograniczone prawa rzeczowe do nieruchomości, o których mowa w art. 9s ust. 3, 3a i 3e oraz w art. 9x ust. 4 ustawy o transporcie kolejowym, od podmiotu, na rzecz którego wydawana jest decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, przysługuje odszkodowanie dotychczasowym właścicielom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości, a także osobom, którym przysługiwało ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości w dniu, w którym decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej stała się ostateczna. Wysokość odszkodowania ustala wojewoda w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej stała się ostateczna.

Jeżeli decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 1 oraz w art. 9s ust. 9, ustala wojewoda w drodze decyzji, w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia nadania decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej rygoru natychmiastowej wykonalności.

Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego, według stanu nieruchomości w dniu wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej przez organ pierwszej instancji oraz według jej wartości w dniu wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania. Odszkodowanie podlega waloryzacji na dzień wypłaty według zasad obowiązujących w przypadku zwrotu wywłaszczonych nieruchomości.

Odszkodowanie jest wypłacane w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o ustaleniu odszkodowania stała się ostateczna.

z poważaniem

Radca prawny

Marek Woźniak

Szanowny Panie Burmistrzu,

W ramach konsultacji z prawnikiem udało mi się ustalić, że decyzja o ustaleniu lokalizacji kolejowej staje się ostateczna jeżeli wyczerpany został tok instancji tj. albo nikt nie wniósł odwołania od decyzji organu I instancji albo decyzja organu I instancji została zaskarżona i organ II instancji utrzymał ją w mocy. Jeżeli decyzja o lokalizacji linii kolejowej stała się ostateczna, to skutek w postaci wywłaszczenia jest nieodwracalny, a osoby wywłaszczone są uprawnione do odszkodowania. To w jakim czasie osoby takie mają opuścić swoje gospodarstwa wynika z decyzji wywłaszczeniowej.

Z poważaniem,

Adam Gajda

Przewodniczący Zespołu

Dziękuję bardzo za opinię prawną i proszę jeszcze o wyjaśnienie kilku szczegółów i potwierdzenie przez Prawnika czy dobrze rozumiem:

- 1 - obecne działania CPK w zakresie procedowania linii 170 mają się zakończyć uzyskaniem przez CPK zatwierzonego projektu budowlanego, jak informowało CPK, co wygrały w przetargu i mają zrealizować prowadzące to firmy, można o to jeszcze dopytać CPK;
- 2 - jednym z punktów w realizacji uzyskania projektu budowlanego jest wcześniejsze uzyskanie decyzji lokalizacyjnej o której mowa w opinii prawnej;
- 3 - z tego i przesłanej opinii wynika, że jeżeli zostanie wydana decyzja lokalizacyjna ostateczna (przyznam, że nie wiem czy może być inna niż ostateczna?), to klamka o wywłaszczeniach zapadła i stają się one faktem a już tylko kwestią czasu jest, kiedy np. mieszkańcy danego gospodarstwa otrzymają odszkodowanie i w jakiej wysokości - 30 lub 60 dni - czy tak?
- 4 - jeżeli dobrze rozumiem i wydanie decyzji lokalizacyjnej powoduje nieodwracalny skutek wywłaszczenia, to jaki jest czas minimalny czy maksymalny w którym osoba wywłaszczana musi opuścić swoje gospodarstwo?

Z uszanowaniem

Stanisław Piechula

Burmistrz Mikołowa